

EURONET

Az Európai Közösség információs hálózata

SEIDMANN, Ady

A szerző The Euronet Solution c. cikkét (Nachrichten für Dokumentation. 29.vol. 1978. 1.no. 15–18.p.) SZÁNTÓ Péter tömörítette.

Az Európai Közösség országai azzal a céllal határozták el az EURONET létrehozását, hogy a helyi szinten felhalmozódó tudományos, műszaki és társadalmi-gazdasági információ a tagországokban széles körben, kedvező áron elérhetővé váljék. Kitűnt, hogy egy ilyen rendszerhez disztributív hálózat kialakítása szükséges, amely számos különböző helyen telepített felhasználói terminálon keresztül lehetővé teszi a bibliográfiai és tényadatokat tartalmazó, szakterületekre specializált adatbázisokat feldolgozó központi számítógépekhez (host computer) történő kapcsolódást.

Tekintettel egy nyilvános nemzetközi átviteli hálózat hiányára, kezdetben magán átviteli hálózat kiépítését tervezték az egyes országok postai hálózatának korlátozott bekapcsolásával. 1975 közepére azonban nyilvánvalóvá vált, hogy gazdaságossági megfontolásból célszerű az eredeti célkitűzést kibővíteni egyéb számítástechnikai és közhasznú információs szolgáltatásokkal. Így született végül a döntés, hogy az EURONET technikai hálózata a Közösség kilenc országa postaigazgatóságai által tervezett nyilvános postai távközlési hálózat része (alhálózata) legyen. 1975. december 15-én az Európai Közösség Bizottsága és a 9 tagország postaigazgatósága szerződést kötött a tervezett európai on-line információs hálózat távközlési alhálózatának kialakítására és üzemeltetésére. 1977 június 20-án pedig a szerződést kiegészítették, többek között azzal, hogy a hálózat 1978 decembertől lép üzembe, a Közösség beruházási hozzájárulását 10,5 millió francia frankról 17 millióra emelték, a postaigazgatóságokét pedig összesen 7 millióra.

Az alhálózat kiépítését 3 szakaszban tervezik megvalósítani:

- 1978–80: elsősorban a tudományos és műszaki információ cseréje bonyolódik;
- 1980–83/84: az általános jellegű közönségszolgáltatás is megindul, hangsúlyozott feladat a felhasználók bizalmának a megnyerése;
- 1983/84—: a magán jellegű hálózatok használóinak a megnyerése, kedvező árak révén.

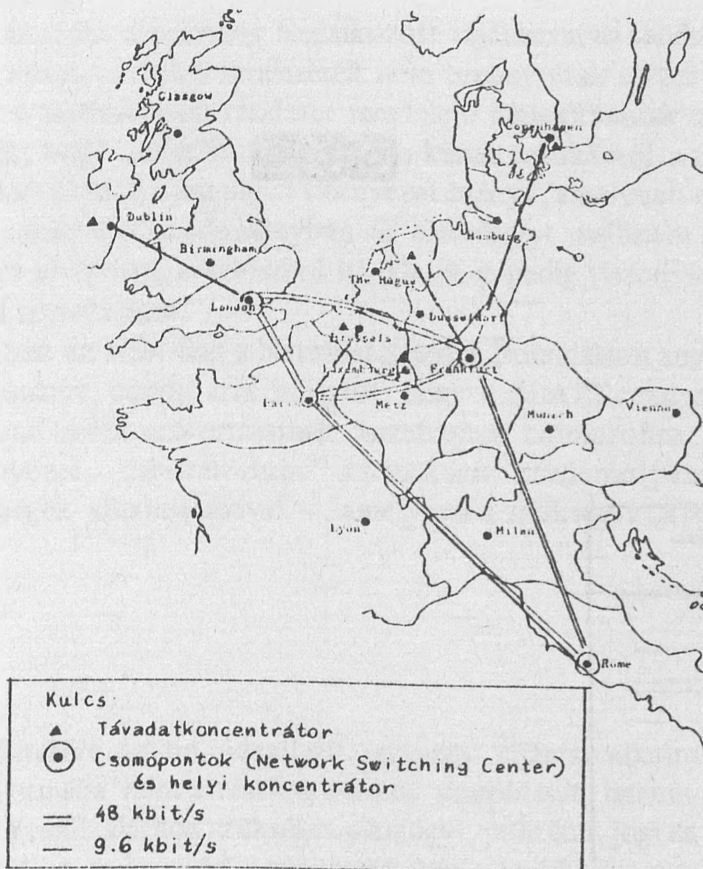
Valószínűnek látszik, hogy a kezdeti időszakban az EURONET anyagi támogatásra szorul, hogy megvalósíthassa fejlesztési elképzeléseit. Mivel nem az EURONET lesz az egyetlen on-line szolgáltatást nyújtó hálózat (pl. az Európai Közösség országainak postaigazgatóságai a közelmúltban kisebb megkötésekkel engedélyezték a TYMSHARE használatát), a felhasználókat csak úgy tudja megnyerni, ha más és/vagy jobb adatbázisokból

szolgáltat, még hozzá gyorsabb elérési lehetőséget biztosítva. Az árak inkább csak a potenciális felhasználóknál jelentkeznek majd ösztönzőként, ugyanis egy adott rendszer felhasználói nem szívesen állnak át új rendszerre, mert ez költségkihatással jár (pl. átképzés).

Külön nehézséget jelent, hogy az EURONET különböző – gyakran egymással ellentétes – konkurens érdekek konglomerátuma, az ebből fakadó problémák legyőzéséhez nagyfokú kooperációra és koordinációra, ha ugyan nem központosításra van szükség.

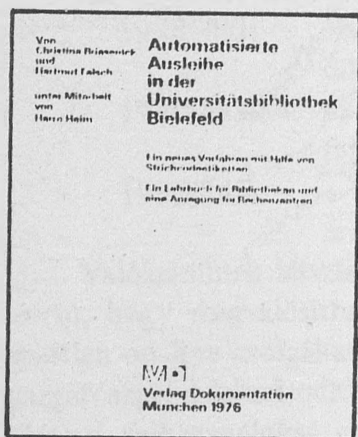
Az EURONET elérhető lesz Frankfurtban, Londonban, Párizsban, Rómában ún. Packet-Switching Exchanges-en keresztül (PSE), Amsterdamban, Brüsszelben, Koppenhágában, Dublinban és Luxemburgban távadatkoncentrátorokon keresztül (ld. 1. ábra). Tekintettel arra, hogy az EURONET egyúttal egy általános adatátviteli hálózat kialakításának a kezdete, a TRANSPAC modellt követi, amely korszerű csomagkapcsolt adatátviteli technikát testesít meg. A PSE Network-Switching Center-ből (NSC) áll, amely az adatcsomagokat (packet) szétszítja rendeltetési helyek szerint, és Terminal Interface Processor-ból (TIP), amely az input adatokat csomaggá alakítva továbbítja a NSC-nek és az NSC által küldött csomagokat output adatokká transzformálja.

Amint az ábrán látható, az NSC-k és a távadatkoncentrátorok 48 kbit/s vagy 6.6 kbit/s sebességű vonalon keresztül kapcsolódnak. A terminálok sebessége 110 és 2400 bit/s

(aszinkron, kapcsolt), 1250 és 2400 bit/s (aszinkron, közvetlen), illetve 1200 és 4800 bit/s (szinkron, közvetlen) között mozog. Az elérési sebesség e széles skálája az EURONET használhatóságának fokozását szolgálja. Abból a célból, hogy a jelenleg létező különböző típusú terminálok egyaránt használhatók legyenek, Virtuális Terminál Protokolt fejlesztettek ki. Ugyancsak felhasználói érdekből tervezik az információkeresés utasításkészletének egyszerűsítését.

Úgy tűnik, hogy az EURONET 1979-re – legalábbis technikai szempontból – teljesíti a kitűzött célokat. Ha az adatforgalmi politikát megfelelően alakítják ki, és a felhasználói érdekeknek következetesen eleget tesznek (a szolgáltatások bő választékával, többnyelvű eszközökkel, stb.), akkor a vázolt technikai lehetőséget jól lehet hasznosítani.

LAPZÁRTAKOR érkezett a jelzett szabadalmi kiadvány
a KMK Könyvtártudományi Szakkönyvtárába.